

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Теорії і історії мистецтво	Рік навчання	3
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестр	5

ЕСТЕТИКА

Семестр 5

Викладач Гудзієнко Людмила Рахматуллаївна, викладач

E-mail hudziienko.liudmyla@ksada.org

Заняття За розкладом

Адреса корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 057 706-02-81 (кафедра), 099 791 30 95 -особистий номер

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є класрум, електронні листи та месенджер Телеграм за номером 099 791 30 95. Усі проміжні та контрольні завдання мають бути завантажені до відповідного завдання в класрумі.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Володіння знаннями, сформованими під час навчання на дисциплінах «Філософія», «Теорія мистецтва».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Левчук Л. Т., Панченко В. І., Оніщенко О. І., Кучерюк Д. Ю. Естетика: Підручник / За. ред. Л. Т. Левчук – 3-тє вид., допов. і переробл. К.: Центр учбової літератури, 2010. 520 с.
2. Анучина Л. В., Пивоварова В. М., Уманець О. В. Естетика: навчальний посібник. Харків : Право, 2022. 284 с

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Посилання на додаткові матеріали буде надано на платформі класрум, також окремі завдання вимагатимуть самостійного пошуку матеріалів.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот/зошит для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет та встановлена програма ZOOM. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Microsoft PowerPoint.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Естетика» є формування у студентів уявлення про природу естетичного досвіду та закони функціонування прекрасного в культурі; розкриття історичних естетичних концепцій та їх впливів на сучасні мистецькі процеси ; сприяння розвитку аналітичного мислення та здатності застосовувати естетичні категорії у мистецтвознавчому аналізі.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: поглиблення і систематизація знань з обраного фаху; створення відчуття професійної приналежності до обраного фаху на рівні критичного аналізу центральних естетичних концепцій; демонстрація ролі естетичних ідей у розвитку мистецтва від античності до сьогодення; формування ціннісних естетичних орієнтирів, що сприяють розумінню мистецьких процесів; забезпечення необхідної теоретичної підготовки студентів до професійної діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Дисципліна «Естетика» забезпечує низку компетентностей відповідно до спеціалізації В4.03. Мистецтвознавство.

Загальні компетентності:

- Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.
- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.
- Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.
- Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації.
- Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

На підставі набутих компетентностей студент має демонструвати наступні знання та навички:

- Аналізу та обробки інформацію з різних джерел.
- Застосування знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
- Тракткування формотворчих засобів образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і

технологічних етапів розвитку суспільства, комплексне визначення їхньої функціональної та естетичної специфіки у комунікативному просторі.

- Володіння фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Естетика» вивчається студентами 3-го року навчання зі спеціальності: «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація». Структура дисципліни в осінньому семестрі складається з 2-х змістових модулів. Інформативний зміст навчальної дисципліни складається з 8 тем (4 кредита ECTS, 120 год.). На вивчення дисципліни в **осінньому семестрі** відводиться **120** год. (21 год. лекційних, 24 год. семінарських і 75 год. самостійної роботи).

БЛОК 1. Загальні поняття.

Тема 1. Естетика як наука. Завдання та предмет. Історія вивчення естетики.

Тема 2. Основні категорії та поняття естетики

Тема 3. Основи естетичної свідомості

Тема 4. Мистецтво в естетиці.

БЛОК 2. Історичний розвиток естетичних уявлень

Тема 5. Естетика Давнього світу та Античності

Тема 6. Естетика Середньовіччя, Відродження та Нового часу

Тема 7. Естетика Новітнього часу

Тема 8. Естетика модернізму та постмодернізму.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Самостійна робота студента спрямована на завершення семінарських завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних (письмових) доповідей за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є диф. залік. Для складання заліку необхідно виконати поточні завдання та отримати результати у формі оцінок за перший та другий модуль.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно	0–34	F
	75–81	C	(повторне проходження)		

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені, бажано попередити заздалегідь). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати

бали за тему і перескладає її під час заліку. Якщо це відбулось в процесі заліку — студенти отримують тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ (5 семестр)

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	1	Лекція	<u>Естетика як наука.</u> <u>Завдання та предмет.</u> <u>Історія вивчення естетики.</u>	3	-	-
2	1	Семінар	<u>Естетика як наука.</u> <u>Завдання та предмет.</u> <u>Історія вивчення естетики.</u>	3	Розгорнуті відповіді на індивідуальні запитання	Усно
3	2	Лекція	<u>Основні категорії та поняття естетики</u>	3		
4	2	Семінар	<u>Основні категорії та поняття естетики.</u> Гармонія, міра, прекрасне, потворне, піднесене, героїчне і т.д.	3	Доповідь з теми семінарського заняття	Усно
5	3	Лекція	<u>Основи естетичної свідомості</u>	3		
6	3	Семінар	<u>Основи естетичної свідомості</u> Естетичний смак, ідеал, почуття.	3	Доповідь з теми семінарського заняття	Усно
7	4	Лекція	<u>Мистецтво в естетиці.</u>	3		

8	4	Семінар	<u>Мистецтво в естетиці.</u>	3	Обговорення підготовлених есеїв з теми семінарського заняття.	Письмово / Усно
9	4	Семінар	<u>Мистецтво в естетиці.</u>		Розгорнуті відповіді на запитання	
10	5-6	Лекція	<u>Естетика Давнього світу та Античності.</u> <u>Естетика Середньовіччя, Відродження та Нового часу</u>	3		
11	5-6	Семінар	<u>Естетика Давнього світу та Античності</u> <u>Естетика Середньовіччя, Відродження та Нового часу</u>	3	Доповідь з теми семінарського заняття	Усно
12	7	Лекція	<u>Естетика Новітнього часу</u>	3		
13	7	Семінар	<u>Естетика Новітнього часу</u>	3	Доповідь з теми семінарського заняття	Усно
14	8	Лекція	<u>Естетика модернізму та постмодернізму.</u>	3		
15	8	Семінар	<u>Естетика модернізму та постмодернізму.</u>	1	Обговорення підготовлених есеїв з теми	Письмово/Усно

					семінарського заняття.	
--	--	--	--	--	---------------------------	--

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	<u>Естетика як наука. Завдання та предмет. Історія вивчення естетики.</u>	5
2	<u>Основні категорії та поняття естетики</u>	10
3	<u>Основи естетичної свідомості</u>	10
4	<u>Мистецтво в естетиці.</u>	10
5	<u>Естетика Давнього світу та Античності</u>	5
6	<u>Естетика Середньовіччя, Відродження та Нового часу</u>	10
7	<u>Естетика Новітнього часу</u>	10
8	<u>Естетика модернізму та постмодернізму.</u>	10
МК1	<u>Тестова контрольна робота за перший модуль</u>	10
МК2	<u>Самостійна контрольна робота за другий модуль</u>	10
Підсумковий контроль	<u>Диф. залік.</u>	10
		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A	90-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і фахово виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, продемонстрував здатність до пошуку нестандартних рішень поставлених задач.
B	80-89	Студент добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Студент в цілому добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні фактологічні недоліки.
D	64-74	Студент не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність та запізнення з виконанням, відсутність творчого підходу тощо).
E	60-63	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
FX	35-59	Студент не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, не відвідував заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань. У цьому випадку для отримання оцінки потрібна значна

		додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна перездача.
F	1-34	Студент не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав диференційного заліку. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (10). Максимальна кількість додаткових балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адорно Т. Теорія естетики. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002.
2. Анучина Л. В., Пивоварова В. М., Уманець О. В. Естетика: навчальний посібник. Харків : Право, 2022. 284 с
3. Енциклопедія українознавства. За ред. проф. В.Кубійовича. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка . Перевидання в Україні. Т.1-10. Львів, 1993 2000.
4. Естетика: Навч. посіб. / М. П. Колесніков, О. В. Колеснікова, В.О. Лозовой та ін.; За ред. В.О. Лозового. К.: Юрінком Інтер, 2003. 208 с
5. Єфименко В. В. Культура середньовіччя. Культура Відродження // Історія світової культури / за ред. Л. Т. Левчук. К., 1994.
6. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ століття. Антологія. Частина перша / Упорядник Р.М.Яців. Львів, 2012.
7. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва : українська теоретична думка ХХ століття. Антологія. Частина друга / Упорядник Р.М.Яців. Львів, 2012.
8. Історія українського мистецтва: В 6 т. Т. 5. Київ, 1967.
9. Левчук Л. Т. Естетика: підручник. Київ : центр учбової літератури, 2019. 520 с.

10. Левчук Л. Т., Панченко В. І., Оніщенко О. І., Кучерюк Д. Ю. Естетика: Підручник / За заг. ред. Л. Т. Левчука. – 3-тє вид., допов. і переробл. К.: Центр учбової літератури, 2010. 520 с.
11. Петрова О.М. Мистецтвознавчі рефлексії. Історія, теорія та критика образотворчого мистецтва 70-х років ХХ століття – початку ХХІ століття: Збірка статей. Київ: «КМ Академія», 2004. 400 с.
12. Яців Р. Українське мистецтво ХХ століття. Ідеї, явища, персоналії. Львів, 2006.
13. Панченко В. Етика. Естетика. Навчальний посібник. Харків: ЦУЛ, 2014. 432 с.
14. Чистіліна Т. Етика та естетика. Київ : центр учбової літератури, 2019. 320 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Arhneim R. Art and Visual Perception. Berkley: University of California Press, 1974/
2. Cantor Norman F. Inventing the Middle Ages: the Lives, Works, and Ideas of the Great Medievalists of the Twentieth Century. New York: W. Morrow, 1991.
3. Gombrich E. The Story of Art. London: Phaidons Publishers, 1951.
4. Karlholm, Dan. Art of Illusion: the Representation of Art History in Nineteenth-century Germany and Beyond. New York: Peter Lang, 2004.
5. Kleinbauer, W. Eugene. Modern Perspectives in Western Art History: An Anthology of 20th-Century Writings on the Visual Arts. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971.
6. Podro, Michael. The Critical Historians of Art. New Haven: Yale University Press, 1982.
7. Podro, Michael. The Manifold in Perception: Theories of Art from Kant to Hildebrand. New York: Oxford University Press, 1972.